

Sveitsin Ystävä

Jäsenkirje 4 Marraskuu 2007

SYS-jäsenmatka keväiseen Sveitsiin pääsiäisenä 20.-24.3.2008

Sveitsi tarjoaa upeita vuoristomaisemia ja sympaattisia vanhoja kaupunkeja kauniissa pakkauksessa; moderni rautatieverkosto asianmukaisine junineen ja hyvätaoiset hotellit palveluineen takaavat viihtymisen ja mukavan matkustamisen. Aloitamme kiertomatkamme saksankieliseltä alueelta, **Zürichistä**, jossa tutustumme vanhaan kaupunkiin ja sen keskeisiin nähtävyyksiin. Kaupunkikierroksen jälkeen matkaamme junalla kohti etelää, italiankielistä Sveitsiä. **Lugano**, samannimisen järven rannalla, tarjoaa etelän charmia: ilmasto on leudompi ja välimerellisempi kuin muualla Sveitsissä. Vieraillemme myös **Bellinzonassa**, jonka upeat keskiaikaiset linnat, nykyään UNESCON maailman kulttuuriperintöjen listalla, aikoinaan sulkivat koko vuoristosolan. Jatkamme matkaa takaisin saksankieliselle alueelle, **Churiin**, Sveitsin vanhimpaan kaupunkiin, jonka asutushistoria on yli 5000 vuotta vanha. Churista teemme retken **Bad Ragazin** kuumavesikylpylään. Matkustamme maailman "hitaimmassa pikajunassa" **Glacier Express**issä Churista Andermattiin. Matkan aikana nautimme lounaan. Palaamme Zürichin lentokentälle, mistä iltalento Helsinkiin.

Matkaohjelma

1. Päivä 20.3.08 (torstai)

Finnairin aamulento Helsingistä Zürichiin. Kaupunkikierron Zürichissä. Junalla Luganoon, majoittuminen. Hotel Zurigo, Lugano.

2. Päivä 21.3.08 (perjantai)

Kaupunkikierron Luganossa, tutustuminen Swiss Miniaturepuistoon. Yö Luganossa.

3. Päivä 22.3.08 (lauantai)

Jatketaan Bellinzonaa, missä tutustutaan linnoihin ja jatketaan Thusiksen kautta bussilla ja junalla Churiin, majoittuminen. Comfort Hotel Post, Chur.

4. Päivä 23.3.08 (sunnuntai)

Kaupunkikierron Churissa, retki Bad Ragaziin kuumavesikylpylään. Yö Churissa.

5. Päivä 24.3.08 (maanantai)

Churista Andermattiin Glacier Express Panorama-vaunussa, matkalla junassa lounas. Andermattista edelleen junalla Zürichiin. Finnairin iltalento Helsinkiin.

Matkan hinta 980.- €/henkilö, johon sisältyy:

- Finnairin reittilennot turistiluokassa lentokenttäveroineen
- 4 yöpymistä 3 tähden hotelleissa 2 hengen huoneissa aamiaisineen (lisämaksu yhden hengen huoneesta n. 55-80 €/yö hotellista riippuen).
- Swiss Flexi Pass –junakortti 5 päiväksi
- Glacier Express lisämaksu ja lounas junassa (ilman ruokajuomia)
- Suomenkieliset kaupunkikierrokset, sisäänpääsymaksut ohjelman mukaan (ei kuitenkaan kuumavesikylpylään)
- Lisämaksusta (50 €) peruutusturvavakuutus

Sitovat ilmoittautumiset 14.12.2007 mennessä SYS:n

toimistoon *ml. osallistujien yhteystiedot* sys@sveitsi.fi tai 09 657800 (puhelinpäivystys ti ja to klo 11-13). Sitovan ilmoittautumisen jälkeen matkatoimisto **fins-tours sa** lähettää osanottajille kaksi laskua:

ennakkomaksu 200 € (maksettava 21.12.2007 mennessä) ja loppumaksu 780 € (maksettava 15.1.2008 mennessä).

Lisätietoja: matkatoimisto **fins-tours sa**, Bachacherweg 12, CH-3203 Mühleberg, www.fins-tours.ch, sähköposti: info@fins-tours.ch, puh: + 41 31 7541919.

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Tervehdys teille jäsenet ja lukijat!

Sveitsin ystäväillä on vielä ohjelmaa jäsenkunnalleen syysiltojen ratoksi. Pääkaupunkiseudulla on vietetty Oktoberfestia yhdessä muiden saksankielisten maiden ystävyysyhdistysten kanssa ja saatu näin kokoon melkoinen joukko illanviettäjiä. Lämmin kiitos teille aktiivisille järjestäjille toiminnastanne yhteiseksi hyväksi ja iloksi.

Tuon tuoreet terveiset sveitsiläiseltä sisaryhdistykseltämme Schweizerische Vereinigung der Freunde Finnlands.

SVFF:ltä, jonka suunnittelukokouksessa sain kunnian olla läsnä 20.10. Valitettavasti menetin oman samanaikaisen Oktoberfestimme. Sveitsiläiset ottivat ilolla vastaan alustavan kutsun Suomeen 60-vuotisjuhlaamme ensi vuonna. Berner Oberlandin ylämailla oli melko kylmää ja ensimmäinen lumenhärmä satoi laidunniityille, joilla olevia kellokaulalehmiä sain katsella suoraan pienen majatalomme ikkunasta Aeschin kylässä. Perinteinen alppilaidun lehmineen on aivan oikeasti edelleen olemassa!

SYS:n oma paikallisosastojen johtajien suunnittelukokous on 17.11., jolloin hahmotellaan ensi vuoden toimintaa ja nivotaan yhteen jo suunnitellut tapahtumat. Antakaapa hyviä toiminta-ajatuksia edustajillenne. Toivottavasti voimme viettää hyvän juhluvuoden 2008, jonka tapahtumat alkavat ilmaisilla Sveitsi -yleisöluentosarjoilla Helsingissä, Tampereella ja Turussa yhteistyössä paikallisten työväenopistojen kanssa.

Kaikille Sveitsin ystäville hyvää loppusyksyä ja joulunodotusaikaa toivottaen,

Seppo Rahkonen

PAIKALLISOSASTOJEN TAPAHTUMIA

Jyväskylä

23.11. pe klo 18.00 pikkujoulu, Sydänpiirin tilat, os. Keskustie 23 C 32, Jyväskylä. Lisätiedot ja ilmoittautuminen 19.11. mennessä, Matti Eerola 0400 183080.

23.108 ke matkailuilta Sydänpiirin tiloissa, Keskustie 23 C 32, Jyväskylä. Tiedustelut Matti Eerola puh. 0400 183080.

Kuopio

Tulossa **raclette- ja fondue -illat**. Seuraa nettisivuja www.sveitsi.fi/sys-kuopio tai soita Päivi Heikkinen, 040 5657546.

Lahti

15.11. to klo 18.30 huovutusilta Taitokeskus Velmassa. Ilmoittautumiset 11.11. mennessä Pirjo Pfäffli, puh. 044 7521152. Mukaan voi tulla myös ilmoittamatta.

Tehdään jouluisia koristuksia, tontun tossuja ja lakkeja tai huiveja huovuttamalla. Sopii kaikenikäisille. Vain materiaalikulut. Tervetuloa!

20.11. ti klo 18.00 syyskokous ja pikkujoulu ravintola Fellmannin August –kabinetissa fondue-padan ympärillä, Kirkkokatu 27. Hinta n. 10-15 €/hlö. Ilmoittautumiset 11.11. mennessä Pirjo Pfäffli, puh. 044 7521152. Tämän jälkeen paikkakyselyt Pirjo Pfäffliltä. Tervetuloa!

Lappeenranta

21.11. ke klo 18.00 jäsenkokous Lappeenrannassa, Ystävyyssuerojen kokoustiloiissa, Huopatehtaankatu 2, jossa päätämme paikallisosaston toiminnan jatkamisesta tai lopettamisesta. Tule vaikuttamaan ja kertomaan mielipiteesi. Lisätietoa antaa Auli Friari auli.friari@pp.inet.fi, puh. 050 3549023. Tervetuloa!

Mikkeli

20.11. ti klo 18.00 vuosikokous Kenkäveron ravintolassa, Pursialankatu 6. Tilaisuudessa vierailee SYS:n stipendiaatti Lorenzo Telleschi. Nautimme jouluisesta pitopöydästä, maksu n. 20 €/hlö. Ilmoittautuminen viim. 18.11. Kari Piskoselle, puh. 040 7791181 tai kari.piskonen@ristiinanapteekki.fi.

Tampere

Stammtisch joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina, Piazza Ravintola, Hämeenkatu 1, klo 18.30. Tervetuloa!

22.11. to klo 18.00 perinteinen Raclette-ilta. Suvantokatu 13. Tarjoilun hinta 15 € aikuiset/7 € alle 12 v. lapset. Sitovat ilmoittautumiset 16.11. mennessä Noora Amslerille noora.amsler@gmx.net tai puh. 050 3547447.

Tammi-helmikuussa 2008 Ikkuna Sveitsiin –yleisöluentosarja Tampereen Yliopistolla. Ks. kolmas sivu. Lisätietoja killan kotisivulta ja www.sveitsi.fi/sys-tampere.

Turku

23.11. pe klo 18.00 tervetuloa raclette-iltaan Föritupaan! Sairashuoneenkatu 1. Paikan päällä kerätään maksu 10 €/hlö. Ohjelmassa mm. arpajaiset. Ilmoittautumiset viim. 19.11. Mia Lanz, puh. 050

Tammi-helmikuussa 2008 Ikkuna Sveitsiin –yleisöluentosarja Turun työväenopistolla, Kaskenkatu 5. Ks. kolmas sivu.

Pääkaupunkiseutu

Perinteinen **Stammtisch/kantapöytä** muiden saksankielisten yhdistysten kanssa pidetään joka kuukauden ensimmäisenä torstaina klo 18.00 alkaen Helsingissä ravintola Zinnkellerissä, Meritullinkatu 25 (EI kuitenkaan 6.12.) Ks. www.sveitsi.fi/sys-pk-seutu-tapahtumat

30.11. pe klo 18.00 alkaen Fondue-ilta SYS:n tiloissa, Vuorimiehenpuistikko 4 D 32, 00140 Hki. Raitiovaunut 3B, 3T, 10 ja bussi 17. Osallistumismaksu 7 €/hlö. Ilmoittautumiset viim. 27.11. Leena Nurmiselle lesinur@gmail.com tai 040 7151570

Tammi-helmikuussa 2008 Alppien, tarujen ja juustojen Sveitsi –yleisöluentosarja Helsingin suomenkielisessä työväenopistossa, Helsinki-Sali, Helsinginkatu 26. Ei ennakoilmoittautumista. Ks. kolmas sivu.

17.-20.1. 08 Matkamessut Pasilan Messukeskuksessa. SYS:llä oma osasto. Ks. www.finnexpo.fi/matka.

4.3.08 ti klo 18.00 pk-seudun paikallisosaston vuosikokous SYS:n toimistossa, Vuorimiehenpuistikko 4 D 32. Raitiovaunut 3B, 3T, 10 ja bussi 17. Tervetuloa kaikki pääkaupunkiseudun jäsenet!

16.4. ke 17.45-20.00 Fondue-kurssi Hgin työväenopiston järjestämänä. Ks. kurssista tarkemmin ja ilmoittautuminen suoraan työväenopistolle, kolmas sivu.

Rovaniemi

Seuraa Rovaniemen nettisivuja www.sveitsi.fi/sys-rovaniemi ja Lapin Kansan Seura -palstaa.

Tiedotuksen nopeuttamiseksi pyydämme jäseniämme lähettämään sähköposti-osoitteensa toimistoomme osoitteeseen sys@sveitsi.fi kiitos!

Sveitsin Ystävät Suomessa ry (SYS)

Hallitus 2007

Seppo Rahkonen
Puheenjohtaja
seppo.rahkonen@suomi24.fi
09 3444958, 044 3773226
Aila Niinikoski
Varapuheenjohtaja,
Stipendiaattien koordinaattori
aila.niinikoski@kolumbus.fi
Tanja Dowe,
Tiedotusvastaava
tanjadowe@yahoo.com
Juhani Kärjes
juhani.karjes@mikkeli.fi
Hannu Laaksonen
hanlaa@utu.fi
Leena Laine
leenamarketta.laine@vantaa.fi
Raija Teinilä
SYS:n sihteeri
sys@sveitsi.fi
Esko Vaahtolammi
esko.vaahtolammi@suomi24.fi

Paikallisosastojen puheenjohtajat

Jyväskylä
Matti Eerola
m.eerola@kotiposti.net

Lahti
Pirjo Pfäffli
pfafflipi@gmail.com

Lappeenranta
Auli Friari (yhteysenkilö)
auli.friari@pp.inet.fi

Kuopio
Päivi Heikkinen
paivi.heikkinen@siilinjarvi.fi

Mikkeli
Markku Yli-Jama 015 360641

Pääkaupunkiseutu
Leena Nurminen
lesinur@gmail.com

Rovaniemi
Eero Pajula
epajula@nettilinja.fi

Tampere
Kaija Kulmala
pi@sveitsin-kilta.fi

Turku
Hannu Laaksonen
hanlaa@utu.fi

Oulu
Raimo Petäsno (yhteysenkilö)
rpetas@hotmail.com

Sveitsi –yleisöluentosarjat 2008

Vuoden 2008 alussa SYS järjestää Sveitsiin liittyviä ilmaisia (ellei muuten alla mainita) yleisöluentosarjoja yhteistyössä Helsingin, Tampereen ja Turun työväenopistojen kanssa. Mikkelissä järjestetään myöhemmin v. 2008 myös luentosarja ja siitä ilmoitetaan seuraavassa jäsenkirjeessä. Alla ovat paikkakuntaiset ohjelmat.

Helsingin suomenkielinen työväenopisto, Helsinki -sali, Helsinginkatu 26

Alppien, tarujen ja juustojen Sveitsi

- Ma 14.1.08 klo 18.30-20.00 Fil.lis. Hannu Laaksonen: Sveitsin historiaa
Ma 21.1.08 klo 18.30-20.00 Everstiluutnantti Seppo Haario: Sveitsi vaelluskohteena filmin ja kuvien kera
Ma 28.1.08 klo 18.30-20.00 Opettaja Markus Giss: Wilhelm Tell: Sveitsin kaikkialla läsnäoleva kansallissankari
Ma 4.2.08 klo 18.30-20.00 Feldenkrais -opettaja, fysioterapeutti Kikka Salmi-Zürcher: Minun Sveitsini (omien kokemusten pohjalta)
Ma 11.2.08 klo 18.30-20.00 Kotitalousopettaja Marja Viita: Sveitsin juustoista

Lisäksi Helsingin suomenkielinen työväenopisto järjestää **Fondue –kurssin keskiviikkona 16.4.2008 klo 17.45-20.00, Mäkelänkadun keittiö, Mäkelänkatu 45**. Ilmoittautumiset suoraan työväenopistolle alkaen 8.1.08 klo 16.30 puh. 09 31088610 tai netin kautta www.hel.fi/tyovaenopisto ; kurssin koodinumero on 082019. Kurssille mahtuu 12 henkilöä. Kurssimaksu 19 €/hlö.

Tampereen Yliopisto, Pinni B (luentosali vielä avoin).

Lisätietoja luentosarjasta löytyy Tampereen työväenopiston esitteestä ja Tampereen Yliopiston muistilistalta. Loppuvuodesta myös Tampereen Killan kotisivuilta www.sveitsin-killta.fi.

Ikkuna Sveitsiin

- Ti 15.1.08 klo 18.00-19.30 Prof. Christian Krötzl: Sveitsin historia
Ti 22.1.08 klo 18.00-19.30 Opettaja Markus Giss: Wilhelm Tell - allgegenwärtiger Nationalheld der Helvetier; Wilhelm Tell - Sveitsin kaikkialla läsnäoleva kansallissankari. Esitys on saksankielinen, mutta sisältää runsaasti kuvamateriaalia.
Ti 29.1.08 klo 18.00-19.30 VTM Torsten Almquist: Sveitsin suora demokratia
Ti 5.2.08 klo 18.00-19.30 Everstiluutnantti Seppo Haario: Sveitsi vaelluskohteena (sis. v. 2005 vaelluksesta tehty 30 min. DVD, digi-kuvia)
Ti 12.2.08 klo 18.00-19.30 Sveitsin suurlähettiläs Josef Bucher: Sveitsi ja EU. Esitys on saksaksi.
Ti 19.2.08 klo 18.00-19.30 Kotitalousopettaja Marja Viita: Sveitsin juustoista. Esitellään Sveitsin eri kanttonien tyypilliset juustot, joita saa Suomestakin, Emmentalin tulo Suomeen ja kulttuurierot juustojen nauttimisessa. Lopuksi maistelemme juustoja ja viiniä.
Ennakoilmoittautuminen. Kulukorvaus 8 euroa.

Turun työväenopisto, Kaskenkatu 5

Ikkuna Sveitsiin

- Ke 16.1.08 klo 18.15-19.45 Lähetystöneuvos Ivana Wagner: Sveitsin kanttoneista ja niiden kulttuureista, tulkattu suomeksi.
Ke 30.1.08 klo 18.15-19.45 FL Hannu Laaksonen: Sveitsin historiaa
Ke 13.2.08 klo 18.15-19.45 Kotitalousopettaja Marja Viita: Sveitsiläinen keittiö
Ke 27.2.08 klo 18.15-19.45 Feldenkrais-opettaja, fysioterapeutti Kikka Salmi-Zürcher: Minun Sveitsini (omien kokemusten pohjalta)

TV1:SSÄ PE 23.11.07 SVEITSIN YSTÄVIÄ

TV1:n "**Kotisatama**" TV -ohjelmassa perjantai-iltana 23.11. vierailaan mm. Sveitsistä Suomeen muutama vuosi sitten muuttaneen juustomestari Peter Dörigin omassa juustolassa Mouhijärvellä, kiipeillään Sveitsiin muuttaneiden suomalaisten mukana jyrkillä alppirinteillä ja kuullaan myös Sveitsin Ystävien jäsenten kokemuksia asumisesta Sveitsissä.

Kaksi kalustettua (sis. myös vuodevaatteet ja astiat) 3 h + keittiö -huoneistoa vuokrattavana Luganossa joko viikottain tai kuukausittain. **Hinta SYS:n jäsenille 350 €/ viikko** tai sopimuksen mukaan. Tiedustelut Timo Åberg 040 5851728.

Sveitsin Ystävät Suomessa ry (SYS)

Toimisto ja postiosoite: Vuorimiehenpuistikko 4 D 32, 00140 Helsinki. Puhelinpäivystys tiistaisin ja torstaisin klo 11-13 puh. 09 657800. Sähköpostiosoite sys@sveitsi.fi. **LIITY JÄSENEKSI soittamalla toimistoon tai netin kautta www.sveitsi.fi/sys-liity-jaseneksi**

Yleis- ja matkailutietoa Sveitsistä ja SYS:n tapahtumista sivuilla www.sveitsi.fi ja www.sveitsi.fi/sys.

Monien tapahtumien ajat ja paikat varmistuvat vasta lähellä tapahtumapäivää tai tapahtuma järjestetään lyhyellä varoitusaajalla, jolloin ilmoitamme niistä nettisivuillamme ja sähköpostitse. Ilmoita siksi sähköpostiosoitteesi toimistoon.

Saas-Grundin yläpuolella. Korkeus meren pinnalta n. 2500 m. Taustalla Mattmarkin tekojärvi. Kuva: Seppo Haario

Sveitsin Ystävät Suomessa ry:n seitsemäs vaellusmatka järjestettiin 8.9.–15.9.2007 Sveitsiin, Wallisin kantoniin Saastal-laaksoon. Majoituspaikkana oli tuttu hotelli Touring Saas-Grundin kylässä. Helsingistä Zürichiin ja takaisin lennettiin Finnairin vuorolennolla sekä Zürichistä Saas-Grundiin ja takaisin ajettiin tilausbussilla.

Päivisin tehtiin noin kahdeksan tunnin patikointiretkiä. Sää oli aurinkoinen ja näkyvyys koko viikon erittäin hyvä. Näin hyvä sää on ollut vain yhden kerran aikaisemmin vuoden 2005 vaellusmatkalla. Lämpötila vaihteli aamun muutamasta asteesta iltapäivän vajaan pariin-kymmeneen asteeseen. Matkanjohtajina toimivat Seppo ja Tarja Haario. Ryhmän vahvuus oli 13 henkeä.

Menimme bussilla Zürichistä Saas-Grundiin ja pidimme tauot Brünigpassin ja Grimselpassin päällä.

Verrytelimme ensimmäisenä patikointipäivänä kävelemällä Euroopan suurimman tekojärven Mattmarkin ympäri ja sieltä takaisin hotelliin. Tekojärvi sijaitsee 2'197 metriä merenpinnan yläpuolella. Järvi on leveimmillään noin 800 metriä ja pituutta sillä on runsas 3 kilometriä.

Nousimme usein kappelipolkua pitkin 250 metriä Saas-Grundin yläpuolella sijaitsevaan autottomaan Saas-Feen turistikeskukseen. Matkan varrella on 15 pientä kappelia, joissa on raamatunaiheisia veistoksia. Juuri ennen Saas-Feen kylää on isompi kappeli, jossa pidetään myös jumalanpalveluksia. Kappeli on rakennettu vuonna 1687 ja laajennettu vuonna 1747.

Tutustuimme myös Mittel Allalinissa olevaan maailman suurimpaan jääpalatsiin (Eispavillon). Se on ikuisen jään sisään kaivettu 5'000 kuutiometrin jääluola. Siellä esitel-

lään vuoristokiipeilyn historiaa ja kerrotaan myös jäätiköiden vaaroista. Lämpötila luolassa on pari astetta. Vaikuttava elämys.

Hannigalp-juustola oli onneksemme tänä vuonna taas toiminnassa. Juustolaa hoiti nuori saksalainen hotellialan tyttö, joka halusi viettää näin lomansa Alpeilla. Hän selvitti meille juuston valmistusta. Juusto tehdään täällä vuohenmaidosta. Tutustuimme juustolaan ja nautimme juustolan pienellä terassilla tuoretta vuohen juustoa. Kanat, kukot ja siat pyörivät jaloissamme.

Vaellusrasitusta lisättiin päivittäin tasaisesti. Viimeisen päivän nousua oli noin 900 metriä, mistä viimeiset 400 metriä oli melko jyrkkää taivalta. Hotellin sauna, höyrysauna, uima-allas, poreallas ja runsas viiden ruokalajin illallinen rentouttivat mukavasti urakan jälkeen.

Paluumatkalla pidimme tauon Geneve-järven rannalla Mannerheimin puistossa Territet'ssä lähellä Montreux'tä. Puistossa on Mannerheimin muistomerkki. Kahvitaun pidimme kauniilla paikalla ravintola Gruyeresssä.

Paluumatkalla nousi autoomme Langenthalissa sveitsiläinen tohtori Annelies Debrunner, joka kertoi meille asiantuntevasti perustietoja Sveitsistä ja vertasi Sveitsin oloja Suomen vastaaviin. Debrunner oli järjestänyt meille Zürichin tutustumista varten ammattitaitoisen oppaan Verena Müllerin, joka esitti meille kahden tunnin reippaan kävelyn aikana Zürichia ja sen historiaa.

Pääosa ryhmästä harrasti alppivaellusta ensimmäisen kerran ja totesi sen olleen miellyttävän kokemuksen. Saimme uusia Sveitsin Alppien ystäviä. Tärkeintä on muistaa kävellä ylämäkeen hitaasti ja samalla tempolla puhumista välttäen. Matka ei tapa vaan vauhti.

Seppo Haario

Sveitsin Ystävien vaeltajat ryhmäkuvassa Mattmarkin tekojärven eteläpäässä lähellä Italian rajaa. Kuva: Seppo Haario

Tiesitkö ...

Sveitsin alppiloman voi huimien laskettelurinteiden lisäksi viettää myös **kelkkamässä tai nauttien saunakävelyistä** ja **lumikenkäretkistä** satumaisessa vuoristometsässä.

Hemmottele itseäsi alppikylpylässä

Yhä useampi alppirinteiden majapaikka on valmiina monipuolisiin **Wellness-hoitoihin**. Kuuma suklaa ei enää ole vain ravintolan jäätelöannosten lisuke; suklaahieronta kuuluu jo monen **SPA-hotellin** erikoishoitoihin.

Joulumarkkinat, kaupunkitapahtumat

Eri puolilla Sveitsiä järjestetään yli 60 joulumarkkinatapahtumaa. Sveitsin kaupungit henkivät historiaa ja ovat täynnä erilaisia kulttuuritapahtumia myös joulun aikana.

Kulinaarimatkat

Tutustu Sveitsin Matkailun viidelle alueelle suunnattuun kulinaarimatkaan ja alueiden ruokaerikoisuuksiin sivuilla www.myswitzerland.com/trips/gourmet.

Sveitsin Matkailun sivuilta

www.myswitzerland.com saat tietoa myös kaupunkilomista (valitse Städtereisen/City Breaks), tilata ilmaisia esitteitä tai tutustua wellness-hotellitarjontaan.

Ajankohtaista tietoa matkailutarjonnasta saat lisäksi **suomeksi** Sveitsi-portaalimme sivuilla www.sveitsi.fi.